

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนยอ
ที่สอนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะและการสอนแบบปกติ

สุจิตรา ภู่วาส์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนยอ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะและการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนยอ ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลากห้องเรียน จำนวน 2 ห้องเรียน จับสลากเลือกเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 และกลุ่มควบคุม 30 คน สอนแบบปกติ คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการผันวรรณยุกต์ โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่า t-test

ผลการวิจัย พบว่า (1) แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.03 /76.07 (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการผันวรรณยุกต์ของนักเรียนที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่านักเรียนที่สอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ

แบบฝึกทักษะ, การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ, การสอนแบบปกติ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทนำ

ตั้งแต่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นในปี พ.ศ. 1826 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยก็มีภาษาไทยทั้งภาษาเขียนและภาษาพูดเป็นภาษาประจำชาติไทย กล่าวได้ว่าคนไทยนั้น โชคดีที่มีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ซึ่งแสดงความเป็นเอกราชของคนไทย ถึงแม้ว่าตามประวัติศาสตร์เราจะเคยสูญเสียเอกราชและกอบกู้มาได้ แต่เอกราชทางภาษานั้นก็ยังคงอยู่คู่ประเทศไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ดังนั้น คนไทยทุกคนต้องมีความภาคภูมิใจและตระหนักว่าเรามีหน้าที่รักษาภาษาไทยให้คงอยู่

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวัฒนธรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ภาษาไทยนั้นถือว่าเป็นเครื่องมือในการติดต่อ เพื่อสื่อสารให้เกิดความเข้าใจกัน ภาษาไทยคือวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นการเรียนภาษาไทย ต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะที่ถูกต้องในการสื่อสาร ภาษาไทยเป็นสื่อในการเรียนหาประสบการณ์ แสวงหาความรู้ ภาษาไทยคือมรดกอันล้ำค่าของคนทั้งชาติ การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องย่อมแสดงถึงความสามารถ ความรัก ความหวงแหนที่มีต่อภาษา ดังนั้น ภาษาไทยจึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งที่แสดงออกซึ่งเอกลักษณ์ของความเป็นไทยอีกด้วย

การจัดกระบวนการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงมีความสำคัญต่อระบบการสื่อสารหรือสื่อความหมายในชีวิตจริง เริ่มด้วยการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงทักษะ ความจำเป็นของธรรมชาติสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ ทักษะการฟัง ทักษะการดู ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะการพูด การจัดกระบวนการเรียนรู้ จึงมีความจำเป็นมากที่จะให้ผู้เรียนมีทักษะต่าง ๆ ดังกล่าวมา อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

ในการใช้ภาษาไทยเพื่อความเป็นคนไทย จึงมีการปลูกฝังวัฒนธรรมในการใช้ภาษาของคนไทย ซึ่งเป็นภาษาที่สะท้อนสังคมที่มีสัมมาคารวะ มีน้ำใจ มีความโอบอ้อมอารี เห็นอกเห็นใจ และเกรงใจกัน การใช้วาจาสุภาพอ่อนน้อม นุ่มนวล เป็นวัฒนธรรมในการใช้ภาษาไทย ซึ่งทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีเสน่ห์ สามารถปรับเข้าสังคมอื่นได้เป็นอย่างดี การเรียนรู้ภาษาไทย ทำให้เกิดการรัก หวงแหน และรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ เพื่อความเป็นคนไทย ที่มีวัฒนธรรมสูงส่ง สืบทอดกันมา ดังนั้นภาษาไทยจึงเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องเรียนรู้ และใช้ให้ถูกต้องทั้งในเรื่อง การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด ซึ่งในปัจจุบันพบว่า ปัญหาของเด็กไทย คือ การอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน

การแก้ปัญหา การอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของผู้เรียนภาษาไทยต้องเริ่มต้นด้วยการหาสาเหตุที่แท้จริงเสียก่อน เพื่อนำปัญหาไปวิเคราะห์แก้ปัญหาให้ตรงจุดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กนักเรียนให้สามารถอ่านออก เขียนได้ ทุกคนต้องได้รับการพัฒนา ให้สามารถอ่านออก เขียนได้ เพื่อการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ในการจัดกระบวนการสอนวิชาภาษาไทยให้เด็กนักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้นั้น ครูผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบทบาทของตนเอง ครูจะต้องมีสื่อในการเรียนการสอน ครูต้องมีความอดทนและความเสียสละ เมื่อสอนจบไปนั้น ครูควรมีการประเมินผลนักเรียนโดยการประเมินผลเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ครูควรมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากเป็นผู้ให้ความรู้แต่ละครั้งที่เข้ามาสอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน โดยการเป็นผู้กระตุ้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด และศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง รักการอ่าน รักการเรียน รักการเขียน สอนวิธีการแสวงหาความรู้มากกว่าสอนตัวความรู้สอนให้คิดมากกว่าการท่องจำ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะเป็นการช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความพร้อมและพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบาย “ปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้” เพื่อแก้ปัญหาเด็กไทยจำนวนหนึ่งยังคงอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ โดยมอบหมายให้สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ดำเนินมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง และสื่อสารได้ในนักเรียนทุกระดับชั้น โดยมอบหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตสำรวจตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลการอ่านการเขียนของนักเรียนทุกระดับชั้น วิเคราะห์ข้อมูล ปรับระบบบริหารจัดการ ติดตามแก้ปัญหาจากปัญหาในการเรียนภาษาไทยที่กล่าวมาเบื้องต้น

โรงเรียนวัดดอนข่อย พบว่า ในปีการศึกษา 2559-2560 ผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนข่อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก จากการทดสอบการอ่านเขียนในวิชาภาษาไทย มีนักเรียนที่อ่านผิด อ่านไม่คล่องอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนมากนักเรียนมักจะสะกดคำไม่ได้ เนื่องจากนักเรียนไม่เข้าใจหลักการสะกดคำ ไม่เข้าใจเรื่องหลักการผันวรรณยุกต์ ทำให้เกิดปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกตามมา

ปัญหาที่ผู้วิจัยพบในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้น คือการเน้นการสอนตามหนังสือ ตำรา ผู้วิจัยจึงเห็นได้ว่า ปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องใช้แบบฝึกทักษะเข้ามาช่วยเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจและสนใจเนื้อหาในบทเรียนมากขึ้น เพราะเข้าใจได้ง่าย ชัดเจน น่าสนใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนข่อย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนข่อย ที่สอนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะและการสอนแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนข่อย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนข่อย ที่สอนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าการสอนแบบปกติ

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนข่อย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5 ห้อง 150 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนข่อย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 60 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย แบ่งนักเรียน

เป็น 2 ห้อง ห้องละ 30 คน แล้วสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองสอนด้วยแบบฝึกทักษะ และกลุ่มควบคุมเรียนด้วยการสอนแบบปกติ

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีการสอน ได้แก่

3.1.1 การสอนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะ

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคอนขอ

4. เนื้อหาการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาจากเรื่อง การผันวรรณยุกต์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึก จำนวน 5 แผน เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 5 แผน เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง

2. แบบฝึกทักษะ เรื่อง การผันวรรณยุกต์ จำนวน 5 เล่ม

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดข้อสอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคอนขอด้วยใช้แบบฝึกทักษะและการสอนแบบปกติ และสร้างแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคอนขอ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2. ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. ดำเนินการทดลองโดยให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยข้อสอบชุด

เดียวกัน

5. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4/1 เป็นกลุ่มทดลอง โดยเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 เป็นกลุ่มควบคุมโดยการสอนแบบปกติ จำนวน 10 ชั่วโมง เท่ากัน

6. เมื่อเรียนจบแล้ว ให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคอนขอย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้สูตร E1/E2

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพ 75.03 /76.07 เป็นไปตามเกณฑ์ 75/75

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ และ การสอนแบบปกติ พบว่า นักเรียนที่สอนด้วยใช้แบบฝึกทักษะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่า นักเรียนที่สอนโดยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคอนขอย ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะและการสอนแบบปกติ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ มีประสิทธิภาพ 75.03 /76.07 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 กล่าวคือ คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทั้งหมดทำได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนอย่างน้อยร้อยละ 75 หรือมากกว่า แสดงว่าแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ มีประสิทธิภาพที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทั้งหมดทำได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะอย่างน้อยร้อยละ 75 หรือมากกว่า แสดงว่าการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีเนื้อหาที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก และใช้หลักการเสริมแรง เช่น เนื้อหาในแบบฝึกทักษะมีสีสันสวยงาม มีรูปภาพประกอบกับเนื้อหา ซึ่งทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของแต่ละเรื่องได้ง่ายและเร็วขึ้น บุญเกื้อ คอรวาเวร (2542 :41) ที่

กล่าวว่า ผู้เรียนจะเกิดกำลังใจต่อการเรียนก็ต่อเมื่อได้รับการเสริมแรงที่เหมาะสมโดยการเสริมแรงจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ละน้อยจนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เกี่ยวกับเนื้อหาอื่น ๆ และในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับนักเรียน เพื่อที่ให้นักเรียน ได้มีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเป็นการกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย

2. ควรมีการเผยแพร่งานวิจัยให้กับเพื่อนครูในโรงเรียน และโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัย และทำให้งานวิจัยเกิดคุณค่าและ ประโยชน์สูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ ตรีวิเศษ. (2548). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ไตรยางศ์และการผันวรรณยุกต์ ระหว่างการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับการสอนตามคู่มือครู .วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- กาญจนา แจ่มตรง. (2550). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการผันวรรณยุกต์โดยการใช้แบบฝึกทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กำชัย ทองหล่อ. (2543). ลักษณะภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์.
- นิลวรรณ อัครดิ. (2548). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการผันวรรณยุกต์โดยการใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บรรณทวารวรรณ ป้องกัน. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีมือประกอบแบบฝึกทักษะกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม.
- เปลื้อง ณ นคร. (2527). ปทานุกรมนักเรียน. กรุงเทพมหานคร : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- วรรณิ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2549). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุด ภาษาเพื่อชีวิตภาษาพาทีและวรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2549). แบบฝึกหัดสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุด ภาษาเพื่อชีวิตทักษะภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- อเนก ใจกุล (2552). ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง การผันวรรณยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองบัว กรุงเทพมหานคร .วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.